

Statsforvalteren

i Østfold, Buskerud, Oslo og Akershus

Vår dato:

04.09.2025

Vår ref:

2025/1827

Deres dato:

Deres ref:

ØSTFOLD FYLKESKOMMUNE

Oscar Pedersens vei 39

1721 SARPSBORG

Saksbehandler, innvalgstelefon

Øystein Hansgård Gjelsvik, 32266608

Vedtak om tillatelse etter forurensningsloven til mudring og anleggsarbeid i forbindelse med etablering av ny Grimsøy Bru i Sarpsborg

Statsforvalteren har ferdigbehandlet søknad fra Østfold Fylkeskommune og gir tillatelse til mudring og utslipp fra anleggsarbeid ved gbnr. 1129/3 i Sarpsborg kommune.

Tillatelsen med tilhørende vilkår følger vedlagt.

Statsforvalteren varslar at Østfold Fylkeskommune skal betale kr 45 600 kroner for vår behandling av saken. Frist for å gi uttalelse til det varslede vedtaket er innen to uker.

Vedtaket om tillatelse kan påklages av berørte parter eller andre med rettslig klageinteresse innen tre uker.

Statsforvalteren viser til søknad fra Sweco på vegne av Østfold Fylkeskommune datert 09.01.2025, der det søkes om tillatelse til utslipp fra anleggsarbeid og mudring i sjø, samt fjerning av kantvegetasjon. Hensikten med tiltaket er å rive eksisterende Grimsøy bro, etablere en midlertidig bro under anleggsperioden, og bygge en ny bro på samme sted som dagens bro.

Sammendrag av søknad

Den eksisterende broen på fylkesvei 1186 til Grimsøy i Sarpsborg kommune er i dårlig tilstand, og skal rives og erstattes med ny bro. Tiltaket inkluderer mudring og arbeider i sjø, og det skal etableres en midlertidig bro under tiltaksperioden. Ettersom tiltaket medfører fare for forurensning, har Østfold fylkeskommune søkt om tillatelse til mudring og utslipp fra anleggsarbeid i forbindelse med tiltaket.

Det søkes om å mudre inntil 59 m³, ned til en dybde på 8 meter. Metoden som skal benyttes er borepeling, og massene som tas opp samles i tette containere og leveres til godkjent avfallsmottak. Sedimentene i tiltaksområdet er ikke prøvetatt. Entreprenør vil prøveta sedimenter i tiltaksområdet før arbeidet starter, og utarbeide en tiltaksplan dersom det avdekkes forurensede masser. Det er båtplaner i Hansemakerkilen, og det forventes derfor at det vil være forurensning i sedimentene.

E-postadresse:
sfospost@statsforvalteren.no
Sikker melding:
www.statsforvalteren.no/melding

Postadresse:
Pb 325
1502 Moss

Besøksadresse:
Moss: Vogts gate 17
Drammen: Dr. Hansteinsgate 9
Oslo: Stensberggata 27

Telefon: 69 24 70 00
www.statsforvalteren.no/os
Org.nr. 974 761 319

Søker vurderer at anleggsfasen innebærer risiko for akutt og diffus avrenning fra anleggsaktiviteter. Den største forurensningsfaren vurderes å være forurensning av vann i form av partikler, oljekomponenter eller andre organiske miljøgifter. I tillegg vil det gjennomføres betongarbeider på stedet, som vil innebære en fare for avrenning av vann med forhøyet pH. Det skal ikke støpes i selve resipienten, og det er ikke planlagt å slippe ut anleggsvann til Hansemakerkilen.

Hansemakerkilen naturreservat befinner seg rett sør for tiltaksområdet, og deler av anleggsarbeidene vil berøre naturreservatet. Statsforvalteren har gitt dispensasjon fra verneforskriften for bygging av den midlertidige broen innenfor reservatgrensen, datert 05.11.2024.

Det er store naturverdier i nærheten av tiltaksområdet, inkludert ålegress-samfunn og en rekke truede og nær truede fuglearter. Grunnet de store naturverdiene i området har søker foreslått ulike avbøtende tiltak for å unngå utslipp av forurensning fra tiltaket. Dette inkluderer blant annet:

- Bruk av reversibelt boresystem som gjør det mulig å samle opp borekaks ved peling.
- Bruk av siltgardin på begge sider av tiltaksområdet for å hindre partikkelspredning når det gjennomføres arbeider med risiko for partikkelspredning.
- Gjennomføring av støyprodukerende og partikkelspredende arbeider utenfor hekkeperioden (mars til juni) og i gyteperioden for torsk (mars-april).

Høring

Statsforvalteren har sendt søknaden på høring i tidsperioden 14.02.2025 – 15.03.2025. Søknaden er også lagt ut på Statsforvalteren sine nettsider. Søknaden ble også forhåndsvarslet sakens parter (jf. § 36-6), og andre enn sakens parter som vedtaket kan angå (jf. § 36-7).

Vi mottok tre innspill i forbindelse med høringen. Disse gjengis nedenfor, sammen med kommentarer fra Østfold Fylkeskommune.

Fiskeridirektoratet peker i sitt høringsinnspill på de marine naturverdiene i nærheten av tiltaksområdet i form av bløtbunnsområder og ålegras, og understreker at slike gruntvannsområder er viktige oppvekst- og gyteområder for fisk og skalldyr. Undervannsvegetasjon og egg, larver og tidlige stadier av fisk og skalldyr vil generelt være følsomme ovenfor støy, trykkbølger, oppvirket masse, partikkelspredning og utslipp. Det samme gjelder fisk og skalldyr som gyter, beiter og lever i grunne sjøområder. Et velfungerende gytefelt er avhengig av gode oppvekst- og beiteområder i nærheten. Fiskeridirektoratet ber om at tiltaket gjennomføres så skånsomt som mulig, og at gyteperioden for torsk utvides til å gjelde fra januar.

Østfold Fylkeskommune svarer at hensynssone H560_4 ble lagt til etter offentlig ettersyn, etter innspill fra Statsforvalteren og Fiskeridirektoratet om synliggjøring av viktige marine naturtyper.

Hensynssonen har samme utstrekning som formål BSV2. Det må ikke iverksettes tiltak som kan endre de naturgitte forhold, med unntak av tiltak knyttet til oppføring/drift/vedlikehold av ny bru, eller andre tiltak nevnt i BSV2. Det skal installeres to peler i kilen. Utover dette skal det ikke gjøres fysiske tiltak i kilen. Det er valgt en skånsom metode for installering av pelene. Massene suges opp gjennom pelen og vil gi minimalt med forstyrrelse/omrøring av løsmassene. Det skal også legges siltgardin rundt pelearbeidene. Siltgardin kan legges ut slik at det alltid er fri passasje i kilen slik at fisken kommer seg forbi. Pelearbeidene vil foregå høst 2025/vinter 2026, og vil ikke påvirke hekkeperioden.

Norges Miljøvernforbund (NMF) stiller seg kritisk til hele prosjektet og går imot bygging av en fast bro i nærheten av Hansemakerkilen naturreservat. Første del av innspillet går på at NMF mener at

det burde vært valgt en annen løsning enn å etablere ny bro på stedet. Det argumenteres deretter for at tiltaket vil medføre betydelig skade på naturverdier, og NMF ber derfor om at det gjennomføres ulike avbøtende tiltak.

NMF mener at alternative løsninger, som kabelferge, ikke er tilstrekkelig utredet, og at dette burde vært vurdert som hovedløsning. Dersom dette ikke kan gjennomføres, mener NMF at broen bør plasseres på et sted med mindre naturkonflikt. Eksisterende bro bør vedlikeholdes og driftes som gang- og sykkeløsning. De skriver videre at det er uholdbart å planlegge en broforbindelse i 2025 uten opplegg for myke trafikanter. NMF mener at søknaden er uoversiktlig og dårlig opplyst, og at det er manglende respons fra tiltakshaver på vesentlige spørsmål. De uttrykker bekymring for påvirkning på sårbare naturtyper som ålegrassamfunn og svartorstrandskog, og mener at anleggsarbeidene vil kunne føre til betydelig og varig skade på naturverdiene i området. Dersom tiltaket likevel godkjennes, stiller NMF krav om at det ikke skal foregå anleggsarbeid i gyte- og hekketid, at det benyttes doble siltgardiner med kontinuerlig overvåking, og at broen må inkludere løsning for gående og syklende.

Østfold Fylkeskommune har oppsummert sitt svar under følgende punkt:

- For dårlig utredning av alternative løsninger: Planforslaget er utarbeidet på bakgrunn av en innledende alternativ vurdering for bru, der det ble søkt å minimere konflikter med andre interesser, spesielt naturmangfold og nærmiljø. Planforslaget legger derfor opp til ny bru med samme plassering som dagens bru.
- Hensyn til myke trafikanter: Det er ingen løsning for myke trafikanter langs fylkesveien i dag. Det er vurdert at forholdene blir tilnærmet lik eksisterende situasjon for denne trafikkgruppen.
- Kabelferge som alternativ: Kabelferge er ikke vurdert som et alternativ gjennom planprosessen. Det vil ikke være mulig å anlegge kabelferge ved dagens bru på grunn av dybdeforhold. Å flytte krysningspunktet vil gi store omlegginger av fylkesveien som igjen vil kreve stor inngrep. Dette alternativet vurderes som ikke aktuelt.
- Flytting av broplassering for å redusere konflikt med naturverdier: Østfold fylkeskommune viser til reguleringsplanen. Flytting av brostedet vil kreve omfattende omlegginger av veien og vil gi større naturinngrep enn dagens plassering. Det vises ellers til avbøtende tiltak som er beskrevet i søknaden.

Østfold Fylkeskommune uttaler seg i saken som regional planmyndighet, kulturminnemyndighet, vannregionmyndighet og veieier. De viser til konsekvensutredningen, og forventer at det gjennomføres tilstrekkelig med avbøtende tiltak i anleggsfasen slik at vannforekomstens økologiske og kjemiske tilstand ikke blir dårligere. Fylkeskommunen ber også om at det tas hensyn til barn og unge i nærområdet, da anleggsarbeid og miljøpåvirkning kan ha konsekvenser for deres helse og trivsel. I tillegg påpekes viktigheten av å unngå spredning av fremmede arter som følge av tiltaket.

Østfold fylkeskommune svarer at det i prosjektfasen er forsøkt å minimere inngrepet i kilen. Nødvendige tiltak vil bli iverksatt. Det er videre foreslått et eget felt for gående og syklende over brua som markeres i veibanen. Fartsgrensen over broa reduseres til 50 km/t, og de skal også, sammen med Statens vegvesen som skiltmyndighet, vurdere å senke denne til 30 km/t. Angående påvirkning på barn og unge så skriver tiltakshaver at tiltaket er lagt langs eksisterende veilinje for å minimere det totale inngrepet og påvirkningen på området.

Statsforvalterens vurdering

Generelt

I utgangspunktet er det forbudt å forurense, jf. forurensningsloven § 7. Etter lovens § 11 kan forurensningsmyndigheten likevel, etter søknad, gi tillatelse til virksomhet som kan medføre forurensning. Når forurensningsmyndigheten avgjør om tillatelse skal gis etter § 11 og fastsetter vilkårene etter forurensningsloven § 16, legges det vekt på de forurensningsmessige ulemper ved tiltaket sammenholdt med de fordeler og ulemper som tiltaket vil medføre, jf. forurensningsloven § 11 femte ledd.

Statsforvalteren vurderer også søknad om tillatelse opp mot vannforskriften § 4, som sier at «tilstanden i overflatevann skal beskyttes mot forringelse, forbedres og gjenopprettes med sikte på at vannforekomstene skal ha minst god økologisk og kjemisk tilstand». I tillegg skal alle saker som berører naturmangfold ifølge naturmangfoldloven § 7, vurderes etter prinsippene i §§ 8-12 i samme lov.

Det følger av forvaltningsloven at vi skal sørge for at saken er så godt opplyst som mulig før vedtak treffes. I saker som berører naturmangfold gjelder i tillegg prinsippene i naturmangfoldloven §§ 8-12 jf. § 7. Naturmangfoldloven § 8 stiller krav om at offentlige beslutninger som berører naturmangfoldet skal så langt det er rimelig bygge på vitenskapelig kunnskap om arters bestandssituasjon, naturtypers utbredelse og økologiske tilstand, samt effekten av påvirkninger. Det er virkningene av det omsøkte tiltaket på det aktuelle stedet som er vurdert.

Dersom tiltakshaver senere ønsker å gjennomføre tiltaket på en annen måte enn beskrevet i søknaden må det søkes på nytt.

Selv om forurensningen holdes innenfor fastsatte vilkår, plikter tiltakshaver å redusere sine utslipp og påvirkning på miljøet så langt det er rimelig uten urimelige kostnader.

Lovgrunnlag og myndighet

Det aktuelle tiltaket krever tillatelse etter forurensningslovens bestemmelser, jf. forurensningsloven § 11, jf. § 16.

Statsforvalteren har behandlet saken som rett forurensningsmyndighet for arbeid som kan medføre forurensninger i sjø eller vassdrag, jf. rundskriv T-3/12.

Vurdering etter naturmangfoldlovens prinsipper

Naturmangfoldloven § 8 stiller krav om at offentlige beslutninger som berører naturmangfoldet skal så langt det er rimelig bygge på vitenskapelig kunnskap om arters bestandssituasjon, naturtypers utbredelse og økologiske tilstand, samt effekten av påvirkninger. Ved vurderingen av § 8 er det sentrale å finne ut *hvilket naturmangfold* som kan påvirkes av beslutningen, *hvilken tilstand* dette naturmangfoldet har, og *hvilke effekter* beslutningen vil ha på naturmangfoldet. Vurderingen av disse tre spørsmålene utgjør til sammen kunnskapsgrunnlaget.

Tiltaksområdet er omgitt av store naturverdier. I Miljødirektoratets Naturbase (2025) er det registrert ålegrassfunn (ID: BM00057166) som strekker seg fra rett sør for tiltaksområdet, gjennom tiltaksområdet, og nordover ut i utløpet fra kilen. Grimsøykilen bløtbunnsområde (ID: BM00072249) med svært viktig verdi, har omtrent tilsvarende utstrekning. Ålegras og bløtbunnsområder er svært viktige som beiteområde for fisk og skalldyr, og for den generelle økologiske funksjonen til Oslofjorden.

Tiltaket berører også grensen til Hansemakerkilen naturreservat, som ligger umiddelbart sør for tiltaksområdet. Statsforvalteren er forvaltningsmyndighet for området, og har gitt dispensasjon for bygging av midlertidig bro innenfor grensen. Området har stor verdi, og er av naturtypen strandeng og strandsump. Det er registrert en rekke viktige og sårbare arter i området. Dette inkluderer blant annet arter som hettemåke (CR), vipe (CR), fiskemåke (VU) og Tjeld (NT). For Statsforvalterens vurderinger angående berøring av naturreservatet viser vi til dispensasjon med vilkår, datert 05.11.2024.

De marine naturverdiene i området vil kunne bli påvirket av partikler og forurensning fra tiltaket. Det settes derfor krav om partikkelsperre og turbiditetsovervåking for å sikre at dette minimeres.

Ved oppføring av den permanente broen vil det gjøres inngrep i kantsonen mot sjøen. Kantsoner har generelt en viktig økologisk funksjon, men det kreves ikke dispensasjon fra vannressursloven § 11 for kantsoner mot sjø. I henhold til søknaden skal inngrep i kantsonen begrenses mest mulig, og det skal ikke mellomlagres utstyr i kantsonen. Ettersom tiltaksområdets utstrekning er liten, er det også en liten del av kantsonen som berøres.

Av hensyn til rekreasjon, friluftsliv og biologisk mangfold setter Statsforvalteren vanligvis vilkår om forbud mot arbeider i perioden 15. mai – 15. september. Det aktuelle tiltaksområdet har en rekke fuglearter og marint liv som må beskyttes i sårbare perioder. Gyte- og oppvekstperiode for torsk strekker seg fra januar til juni, og hekkeperiode for sårbar fugl er i perioden mars til juni. Østfold Fylkeskommune har informert om at dersom hele denne forbudsperioden for arbeider i sjø ble vedtatt så ville prosjektet måtte gjennomføres over tre år, og inkludere en kostnadsøkning anslått til 30-40 %. Det ville også forsinke igangsetting av prosjektet betydelig, og det vurderes som kritisk å få rehabilitert broen så raskt som mulig. For at prosjektet skal være praktisk gjennomførbart vurderer vi at det er akseptabelt at det gjennomføres arbeider i sjø i perioden 1. juni til 15. september. For å ta hensyn til biologisk mangfold, gyteperioden til torsk, samt hekketid for fugl settes det forbud mot arbeider i sjø i perioden 1. januar–31. mai.

Søknaden og Statsforvalterens behandling av den er basert på eksisterende kunnskap om det biologiske mangfoldet i og rundt tiltaksområdet. Statsforvalteren anser at kunnskapsgrunnlaget er tilstrekkelig til at kravet i naturmangfoldloven § 8 om at beslutningene skal hvile på et best mulig kunnskapsgrunnlag, er oppfylt. Hensynet til føre-var prinsippet i § 9 i naturmangfoldloven vektlegges derfor i mindre grad. Det er også gjort en vurdering ut fra den samlede belastningen som økosystemet vil bli utsatt for etter § 10. Oslofjorden er under stor samlet belastning, men med de avbøtende tiltak som det stilles krav om i tillatelsen vurderer vi at tiltaket ikke medfører varig forringelse av natur og miljø. Statsforvalteren anser at fastsatte vilkår vil sikre at naturmangfoldet ikke vil forringes i nevneverdig grad.

Statsforvalteren minner om at det er tiltakshaver som skal dekke kostnadene ved å unngå og begrense skade på naturmangfoldet, jf. § 11 i naturmangfoldloven. Tiltakshaver er også pliktig å benytte miljøforsvarlige teknikker og driftsmetoder, jf. § 12 i naturmangfoldloven. Statsforvalteren mener at prinsippene for offentlig beslutningstaking i naturmangfoldlovens §§ 8 til 12 er oppfylt.

Vurdering etter forurensningsloven

Mudring i sjø kan medføre spredning av partikler og oppvirvling av sedimenter. Dette kan igjen føre til nedslamming av omkringliggende områder, og spredning av tungmetaller og miljøgifter dersom

sedimentene er forurensset. I tillegg kan anleggsarbeider medføre avrenning av forurensing fra anleggsområdet.

Resipienten har en bredde på 15-25 meter i tiltaksområdet. Det er lite gjennomstrømning, og vannutvekslingen er avhengig av tidevann og nedbør. Det er i søknaden estimert at dybden i tiltaksområdet er 0,5 – 2 meter.

Den midlertidige broen skal etableres sør for dagens bro. Dette arbeidet vil inkludere felling av enkelte trær i kantsonen, samt arbeid på land inkludert masseutskiftning, etablering av EPS-fyllinger, bygging av midlertidig vei, og peling for midlertidige landkar. Det skal også gjøres arbeider med betongstøp, og det vil kunne bli behov for mindre sprengningsarbeider. Det skal ikke etableres noen utfyllinger i resipienten, og den midlertidige broen skal forankres til landmasser og ikke i resipienten. Statsforvalteren vurderer at det først og fremst er avrenning av anleggsvann fra disse arbeidene som utgjør en forurensingsfare.

I forbindelse med etableringen av permanent bro skal det peles stålrør for forankring. Også her skal det gjøres arbeider med betongstøp. Det skal installeres totalt 17 stølrør, og 4 av disse skal etableres i sjø. Den eksisterende brua skal rives og reetableres på stedet. For å begrense inngrep i kantsonen skal det borres fire søyleakser for ny bro fra den eksisterende broen før riving. Eksisterende bru vil deles opp og kjøres bort fra tiltaket. Det vil brukes betongsag ved arbeidet, og det vil brukes vann for støvbinding ved betongsagingen. Både mudring og riving av eksisterende bro medfører en fare for partikkelspredning til omgivelsene. Det medfører også en fare for utlekking av anleggsvann. Det er ikke tillat med avrenning av vann til Hansemakerkilen i forbindelse med betongarbeidene. Ved riving av bro vil det kunne forekomme små mengder betongslam som et resultat av sagingen – dette slammet skal kun slippes ut innenfor etablert siltgardin.

Det er ikke gjennomført sedimentundersøkelser innenfor tiltaksområdet, men det forventes at sedimentene vil være forurensset grunnet nærliggende småbåthavn. Ettersom forurensningsinnholdet i sedimentene er ukjent, setter Statsforvalteren strenge krav til avbøtende tiltak, inkludert dobbel partikkelsperre. Det skal gjennomføres sedimentundersøkelser før arbeidene gjennomføres. Dersom sedimentundersøkelser viser at sedimentene i tiltaksområdet er under tilstandsklasse 2 i henhold til Miljødirektoratets «Grenseverdier for klassifisering av vann, sediment og biota» (M-608/2016; rev. 30.10.2020) kan det benyttes enkel partikkelsperre. Dette må i så fall dokumenteres.

Statsforvalteren stiller krav om turbiditetsmålinger for å overvåke spredningen av partikler. Turbiditeten skal måles ved en stasjon som er direkte påvirket av arbeidene og ved en referansestasjon som ikke er påvirket og som maksimalt ligger 50-100 m unna tiltaksområdet. Hvis turbiditeten overskrider 10 NTU over referansenivået i 20 minutter, må arbeidene stanses til turbiditeten har gått ned under grenseverdi. Det tillates ikke mudring i tiltaksområdet dersom turbiditetsmålerne er ute av drift. Det skal foreligge en faglig vurdering med begrunnelse for valg av plassering av turbiditetsmalere. Denne vurderingen skal være skriftlig og forankret i den dokumenterte miljørisikovurderingen som tiltakshaver plikter å gjennomføre i henhold til tillatelsen.

Vi minner om at masser fra sjøbunnen som tas på land er å anse som et næringsavfall og skal leveres til godkjent avfallsmottak eller gjenbrukes i henhold til avfallsregelverket. Det tillates kun gjenbruk av masser i tilstandsklasse 1-2, jf. M-608/2016. Oppgravde masser i tilstandsklasse 3-5 skal leveres til godkjent avfallsmottak med tillatelse etter forurensningsloven. Tiltakshaver plikter å dokumentere hvor alle avfallsfraksjoner og overskuddsmasser er levert, og at eventuelt farlig avfall blir deklart gjennom www.avfallsdeklarerer.no.

Tiltakshaver forventer ikke at det blir behov for avbøtende tiltak for håndteringen av overvann under tiltaket. Det skal ikke etableres dype byggegroper, og skal kun graves i begrenset grad.

Statsforvalteren vurderer at de fastsatte vilkårene i tillatelsen vil sikre at forurensningen fra arbeidene holdes innenfor et akseptabelt nivå. Selv om forurensningen holdes innenfor fastsatte vilkår, plikter tiltakshaver å redusere sine utslipp og påvirkning på miljøet så langt det er rimelig uten urimelige kostnader.

Vurdering etter vannforskriften

I henhold til § 4 i vannforskriften skal tilstanden i overflatevann beskyttes mot forringelse, forbedres og gjenopprettes med sikte på at vannforekomstene skal ha minst god økologisk og god kjemisk tilstand. Ny aktivitet og inngrep skal derfor ikke medføre forringelse eller vanskeliggjøre oppnåelse av miljømål som er satt.

Tiltaket vil først og fremst kunne påvirke vannforekomsten som i fagdatabasen Vann-Nett er registrert som Grimsøykilen (Vann-nett ID: 0101010304-C). Vannforekomsten er registrert som kystvann i moderat økologisk tilstand, hovedsakelig grunnet nivåer av vannregionspesifikke stoffer. De biologiske kvalitetselementene er registrert med god tilstand. Den kjemiske tilstanden er registrert som dårlig grunnet høye nivåer av enkelte kjemiske forbindelser.

Grimsøykilen er registrert med stor påvirkning fra diffus avrenning fra fritidsbåter. Den er også i mindre grad påvirket av diffus avrenning fra fulldyrket mark, forsøpling eller ulovlig søppeltipper, og langtransportert forurensning fra kyststrømmen.

Tiltaket vil kunne medføre økt partikkeltransport og påvirke vannmiljøet i resipienten lokalt under tiltaksperioden. Vi vurderer likevel at avbøtende tiltak vil sikre at påvirkningen blir minimal, og at miljøtilstanden i vannforekomsten ikke vil bli vesentlig påvirket av arbeidene på lang sikt. Så fremt arbeidene gjennomføres i tråd med vilkår i tillatelsen, vurderer vi at tiltaket ikke vil føre til varig forringelse av vannkvaliteten eller vanskeliggjøre oppnåelsen av de fastsatte miljømålene.

Grunnforhold og vannføring

Fysiske tiltak i områder med kvikkleire kan utløse skred. Det er viktig at tiltakene ikke endrer områdestabiliteten og gjennomføres i tråd med NVE sine råd og veiledninger.

Samfunnsmessige forhold

I henhold til forurensningsloven § 11 femte ledd, skal de forurensningsmessige ulempene ved et tiltak sammenholdes med de fordeler og ulemper som tiltaket for øvrig vil medføre. Når samfunnsnyttens av et tiltak er betydelig, så vil dette kunne veie opp for noen av de miljømessige ulempene som tiltaket vil medføre.

I dette tilfellet er formålet med tiltaket å vedlikeholde kritisk infrastruktur. Statsforvalteren anser derfor at tiltaket har stor samfunnsnytte. Tiltaket vil forårsake noe lokal forurensning. Vi vurderer likevel at dette er midlertidig, og at det vil bli sterkt begrenset med de krav til avbøtende tiltak som er stilt. Vi vurderer derfor at samfunnsnyttens av tiltaket veier tyngre enn de forurensningsmessige og samfunnsmessige ulempene ved tiltaket.

Forhold til plan

Tiltaket er i tråd med detaljreguleringsplan for fylkesvei 1186 Grimsøy bru, vedtatt 14.11.2023 i bystyret i Sarpsborg.

I forbindelse med reguleringsplanen ble det utarbeidet et miljøprogram og en konsekvensutredning for å ivareta naturmangfold. Det er i planbeskrivelsene og planbestemmelsene satt flere krav for å hindre forurensning av resipienten. Miljøprogrammet angir at anleggsaktivitetene ikke skal bidra til skadelig avrenning eller partikkeltransport til Hansemakerkilen, og at utslipp fra anleggsområdet for øvrig skal unngås.

Konklusjon

Vi har vurdert søknaden og de forurensningsmessige ulemperne ved tiltaket sammenholdt med de fordeler og ulemper som tiltaket for øvrig vil medføre. Vi mener at nytten av tiltaket utveier de ulemperne som tiltaket vil kunne medføre for miljøet og for samfunnet ellers. Statsforvalteren gir på bakgrunn av dette tillatelse til Østfold fylkeskommune til mudring og anleggsarbeider i forbindelse med riving og oppføring av ny Grimsøy bro. Det forutsettes at tiltaket gjennomføres i samsvar med vilkårene i tillatelsen og i forurensningsregelverket for øvrig.

Vedtak om tillatelse

Statsforvalteren gir Østfold fylkeskommune tillatelse til mudring i Hansemakerkilen i Sarpsborg kommune. Tillatelsen er gitt med hjemmel i forurensningsloven § 11. Det er satt vilkår til tillatelsen med hjemmel i § 16.

Statsforvalteren har ved avgjørelsen av om tillatelse skal gis, og ved fastsetting av vilkårene, lagt vekt på de forurensningsmessige ulemper ved tiltaket sammenholdt med de fordeler og ulemper som tiltaket for øvrig vil medføre. Tillatelsen med vilkår følger vedlagt dette brevet.

Det kan foretas endringer i denne tillatelsen i medhold av forurensningsloven § 18. Endringene skal være basert på skriftlig saksbehandling og forsvarlig utredning av saken. En eventuell endringssøknad må derfor foreligge i god tid før endring ønskes gjennomført.

At forurensningen er tillatt utelukker ikke erstatningsansvar for skade og ulempe eller tap forårsaket av forurensningen, jf. forurensningsloven § 56.

Brudd på tillatelsen er straffbart etter forurensningsloven §§ 78 og 79.

Varsel om fastsettelse av gebyrsats

Statsforvalteren er pålagt å ta gebyr for behandling av tillatelsen etter forurensningsloven, jf. forurensningsforskriften § 39-3. Vi varsler derfor at vi vil fatte vedtak om gebyr på kr 45 600 for Statsforvalterens arbeid med tillatelsen. Dette tilsvarer gebyrsats 6 i forurensningsforskriften § 39-4. Grunnlaget for valg av gebyrsats er ressursbruk hos Statsforvalteren i forbindelse med behandling av søknaden.

Eventuelle kommentarer til varselet om fastsettelse av gebyrsats sendes Statsforvalteren innen 2 uker etter at dette brevet er mottatt, jf. forvaltningsloven § 16.

Klageadgang

Vedtaket etter forurensningsloven kan påklages til Miljødirektoratet av sakens parter eller andre med rettslig klageinteresse innen 3 uker fra underretning om vedtak er kommet fram, eller fra vedkommende fikk eller burde skaffet seg kjennskap til vedtaket. En eventuell klage skal angi hva det klages over og den eller de endringer som ønskes. Klagen bør begrunnes, og andre opplysninger av betydning for saken bør nevnes. Klagen skal sendes til Statsforvalteren.

En eventuell klage fører ikke automatisk til at gjennomføringen av vedtaket utsettes. Statsforvalteren eller Miljødirektoratet kan etter anmodning eller av eget tiltak beslutte at vedtaket ikke skal gjennomføres før klagefristen er ute eller klagen er avgjort. Avgjørelsen av spørsmålet om gjennomføring kan ikke påklages.

Med hilsen

Andreas Røed
fagleder
Klima- og miljøvernavdelingen

Øystein Hansgård Gjelsvik
rådgiver

Dokumentet er elektronisk godkjent

Vedlegg:

- 1 Tillatelse etter forurensningsloven - Grimsøy bro

Kopi til:

FISKERIDIREKTORATET	Postboks 185 Sentrum	5804	BERGEN
NATURVERNFORBUNDET I ØSTFOLD	Kirkegaten 31B	1632	GAMLE FREDRIKSTAD
SARPSBORG KOMMUNE	Postboks 237	1702	SARPSBORG
Vannområde Glomma sør for Øyeren			
Ellen Ingerø Bøe	Ingerøyveien 36	1747	Skjeberg
Lars Magne Braarød Østby	Grimsøyveien 241	1747	Skjeberg
Jan Torkel Hansen	Grimsøyveien 327	1747	Skjeberg
Peder Hjalmar Grimsøen	Dusaveien 15	1747	Skjeberg

Statsforvalteren

i Østfold, Buskerud, Oslo og Akershus

Tillatelse etter forurensningsloven til mudring og anleggsarbeid ved Grimsøy bro i Sarpsborg kommune

Tillatelsen er gitt i medhold av forurensningsloven, § 11 jf. § 16. Tillatelsen er gitt på grunnlag av opplysninger fremkommet i søknad og under saksbehandlingen. Vilkårene framgår av påfølgende sider.

Hvis tiltakshaver ønsker å foreta endringer i driftsforhold som kan ha betydning for forurensningen fra virksomheten og som ikke er i samsvar med det som ble lagt til grunn da tillatelsen ble gitt eller sist endret, må Østfold fylkeskommune i god tid på forhånd søke om endring av tillatelsen.

Dersom hele eller vesentlige deler av tillatelsen ikke er tatt i bruk innen 4 år etter at tillatelsen er trådt i kraft, skal tiltakshaver sende en redegjørelse for status slik at Statsforvalteren kan vurdere eventuelle endringer i tillatelsen.

Nøkkeldata

Tiltakshaver	Østfold fylkeskommune
Fylke	Østfold
Kommune	Sarpsborg
Org. nummer (bedrift)	930580694
NACE-kode og bransje	84.110 - Generell offentlig administrasjon

Statsforvalterens referanser

Tillatelsesnummer	Anleggsnummer	Saksnummer
2025.0548.T	3105.0207.01	2025/1827

Tillatelse første gang gitt: 04.09.2025	Tillatelse sist revidert i medhold av fl § 18 tredje ledd:	Tillatelse sist endret:
Andreas Rød fagleder	Øystein Hansgård Gjelsvik rådgiver	

Endringslogg

Endringsnummer	Endringer av	Punkt	Beskrivelse av endring
00.	04.09.2025		Tillatelse ble gitt.

Innholdsfortegnelse

1	Rammer	4
2	Ansvar for overholdelse av vilkår i tillatelsen	4
3	Generelle vilkår	4
3.1	Utslippsbegrensninger	4
3.2	Sikring av tiltaksområdet	4
3.3	Varsling av tiltaksgjennomføring	4
3.4	Internkontroll	5
3.5	Plikt til å overholde grenseverdier	5
3.6	Plikt til å redusere forurensning	5
3.7	Plikt til forebyggende vedlikehold	5
3.8	Tiltak ved økt forurensningsfare	5
3.9	Tilsyn	6
4	Forebyggende og beredskapsmessige tiltak mot forurensning	6
4.1	Miljøriskovurdering	6
4.2	Etablering av beredskap	6
4.3	Varsling av akutt forurensning	6
5	Mudring	6
5.1	Gjennomføring av mudring	6
5.2	Håndtering av mudrede masser	7
6	Utslipp til vann	7
6.1	Generelt	7
7	Kontroll og overvåking	8
7.1	Kontroll- og overvåkingsprogram	8
7.2	Overvåking	8
7.3	Overvåking av ålegress	8
7.4	Kvalitetssikring av målingene	9
8	Utslipp til luft	9
8.1	Støy	9
9	Massehåndtering	9
9.1	Fremmede arter	9
10	Rapportering til Statsforvalteren	9
10.1	Sluttrapport	10

Vedlegg 1 – Liste over prioriterte miljøgifter, jf. punkt 2.1.	11
---	----

1 Rammer

Tillatelsen til mudring gis i forbindelse med riving og etablering av ny Grimsøy bro ved Grimsøy (gbnr. 1129/3, 1129/11, 1131/1) i Sarpsborg kommune. Tillatelsen gjelder også utslipp fra anleggsfasen.

Det gis tillatelse til mudring av inntil 59 m³ masser. Det er kun området under dagens bro som blir berørt. Det tillates ikke å gjennomføre mudring dersom turbiditetsmålere er ute av drift.

Det er forbud mot fysiske tiltak i sjø i perioden 1. januar–31. mai.

Det forutsettes at tiltaket er i samsvar med til enhver tid gjeldene reguleringsbestemmelser.

2 Ansvar for overholdelse av vilkår i tillatelsen

Østfold fylkeskommune (heretter kalt tiltakshaver) er ansvarlig for at krav i tillatelsen overholdes. Når en tiltakshaver som oppdragsgiver engasjerer oppdragstakere (entreprenør eller lignende) til å utføre oppgaver på tiltakshavers anlegg, plikter oppdragsgiver at oppdragstaker er kjent med og følger opp vilkår i Statsforvalterens tillatelse.

3 Generelle vilkår

3.1 Utslippsbegrensninger

De utslippskomponenter fra tiltakshaver som er antatt å ha størst miljømessig betydning er regulert gjennom spesifikke krav i denne tillatelsen. Utslipp av metaller og miljøgifter, inkludert stoffer på prioriteringslisten (vedlegg 1), som var kjent da vedtaket ble truffet, er regulert gjennom krav om overvåkning og tiltak for å redusere miljørisikoen. Utslipp av disse stoffene er bare tillatt hvis utslippene er så små at de må anses å være uten miljømessig betydning. Utslipp av øvrige stoffer på prioriteringslisten er ikke omfattet av tillatelsen. Tiltakshaver skal være spesielt oppmerksom på eventuell fare for utslipp av stoffer på prioriteringslisten (vedlegg 1).

3.2 Sikring av tiltaksområdet

De deler av tiltaksområdet hvor det aktivt utføres arbeid på land, skal holdes avsperrert og ikke være tilgjengelig for allmennheten.

3.3 Varsling av tiltaksgjennomføring

Tiltakshaver skal varsle Statsforvalteren senest 1 uke før tiltaket settes i gang og når tiltaket er avsluttet.

3.4 Internkontroll

Tiltakshaver plikter å etablere internkontroll for sin virksomhet i henhold til internkontrollforskriften¹. Internkontrollen skal blant annet sikre og dokumentere at tiltakshaver overholder kravene i denne tillatelsen, forurensningsloven, produktkontrolloven² og andre relevante forskrifter til disse lovene. Tiltakshaver plikter å holde internkontrollen oppdatert.

3.5 Plikt til å overholde grenseverdier

Alle grenseverdier skal overholdes, og variasjoner i utslippene innenfor de fastsatte grenseverdiene skal ikke avvike fra hva som følger av normal drift i en slik grad at de kan føre til økt skade eller ulempe for miljøet.

3.6 Plikt til å redusere forurensning

All forurensning fra virksomheten, herunder utslipp til luft og vann, samt støy og avfall, er isolert sett uønsket. Selv om utslippene holdes innenfor fastsatte utslippsgrenser, plikter tiltakshaveren å arbeide kontinuerlig for å hindre at forurensning oppstår eller øker, og for å begrense forurensning som finner sted. Plikten omfatter også utslipp av komponenter som ikke er regulert gjennom spesifikke krav i denne tillatelsen.

For å unngå og/eller begrense forurensning og avfallsproblemer skal tiltakshaver ta utgangspunkt i den teknologien som ut fra en samlet vurdering av nåværende og fremtidig bruk av miljøet og av økonomiske forhold gir de beste resultatene, jf. forurensningsloven § 2.

3.7 Plikt til forebyggende vedlikehold

For å holde de ordinære utslippene på lavest mulig nivå og for å unngå utilsiktede utslipp skal tiltakshaver sørge for forebyggende vedlikehold av utstyr som kan ha utslippsmessig betydning.

System og rutiner for vedlikehold av et slikt system skal være dokumentert.

3.8 Tiltak ved økt forurensningsfare

Hvis det oppstår fare for økt forurensning som følge av unormale driftsforhold eller av andre grunner, plikter tiltakshaver å iverksette tiltak. Tiltakene skal eliminere eller redusere den økte forurensningsfaren, og kan om nødvendig innebære redusert eller innstilt drift.

Tiltakshaver skal så snart som mulig informere Statsforvalteren om unormale forhold som har eller kan få forurensningsmessig betydning. Akutt forurensning skal varsles i henhold til vilkår 4.3

¹ Systematisk helse-, miljø- og sikkerhetsarbeid i virksomheter – forskrift av 06.12.1996 nr 1127 (internkontrollforskriften)

² Produktkontrolloven av 11.06.1979 nr 79

3.9 Tilsyn

Tiltakshaver plikter å la representanter for forurensningsmyndigheten eller de som denne bemyndiger, føre tilsyn med anleggene til enhver tid.

4 Forebyggende og beredskapsmessige tiltak mot forurensning

4.1 Miljørisikovurdering

Dere skal til enhver tid ha en oppdatert miljørisikoanalyse av tiltaket, som omfatter en oversikt over potensielle kilder og hendelser til forurensning fra både ordinær drift og akutte hendelser. Dere skal også ha oversikt over de naturressurser som kan bli berørt av slik forurensning, og de helse- og miljømessige konsekvensene dette kan medføre. Analysen skal inngå i virksomhetens internkontroll.

På bakgrunn av miljørisikovurderingen skal tiltakshaver iverksette risikoreduserende tiltak, så langt det er mulig uten urimelige kostnader, iverksette de tiltak som er nødvendige for å eliminere eller redusere miljørisikoen. Dette gjelder både sannsynlighetsreduserende- og konsekvensreduserende tiltak. Tiltakshaver skal ha en oppdatert oversikt over forebyggende og risikoreduserende tiltak.

4.2 Etablering av beredskap

Tiltakshaver skal etablere og vedlikeholde en beredskap mot akutt forurensning. Beredskapen skal være tilpasset den miljørisikoen som anleggsvirksomheten til enhver tid representerer.

4.3 Varsling av akutt forurensning

Akutt forurensning eller fare for akutt forurensning skal varsles på telefonnummer 110 i henhold til gjeldende forskrift³. Tiltakshaver skal også så snart som mulig underrette Statsforvalteren i slike tilfeller.

5 Mudring

5.1 Gjennomføring av mudring

Mudring av masser skal gjøres på en måte som minimerer spredning av forurensning, og skal gjennomføres så skånsomt som mulig, under rolige strøm- og vindforhold, og med de beste tilgjengelige teknikker (BAT). Det skal velges en mudringsteknologi som gir lite spredning av sedimenter, og som er optimal med hensyn til vanninnhold for videre håndtering av massene.

Det tillates ikke mudring av masser dersom turbiditetsmålere er ute av drift.

For å hindre spredning av partikler skal det etableres en dobbel partikkelsperre i ytterkant av tiltaksområdet. Partikkelsperren må dekke hele vannsøylen, og ved avslutning av tiltaket må

³ Forskrift om varsling av akutt forurensning eller fare for akutt forurensning av 09.07.1992, nr. 1269

partikkelsperren fjernes på en måte som hindrer spredning av partikler. Partikkelsperre skal etableres slik at den ikke fungerer som et vandringshinder for fisk eller andre akvatiske organismer. Dersom dette ikke kan unngås, må dette miljørisikovurderes og varigheten begrenses mest mulig. Dersom sedimentprøver før oppstart av arbeidene viser at sedimenter er innenfor tilstandsklasse 2 i henhold til «Grenseverdier for klassifisering av vann, sediment og biota» (M-608/2016; rev. 2020), kan det benyttes enkel partikkelsperre. Dette må dokumenteres.

Dersom det påtreffes avfall, skal dette sorteres fra og leveres godkjent avfallsmottak.

Mengder og tidspunkt for opptak av masser, samt mudringsdybde og mudringssted skal loggføres og rapporteres, jf. punkt 10. Oversikten skal være tilgjengelig for forurensningsmyndigheten.

Dersom det oppstår avvik under arbeidene, må dette journalføres og rapporteres i henhold til punkt 10. Det må fremgå tydelig hvilke avbøtende tiltak som har blitt iverksatt.

5.2 Håndtering av mudrede masser

Mudrede masser som tas på lekter eller land er å anse som et næringsavfall, og må leveres til godkjent avfallsmottak som har tillatelse etter forurensningsloven til å ta imot de aktuelle massene, eller nyttiggjøres, jf. forurensningsloven § 32. Det tillates kun gjenbruk av masser i tilstandsklasse 1-2, jf. M-608/2016. Dersom muddermasser befinner seg i tilstandsklasse 3-5, skal massene leveres til godkjent behandlingsanlegg med tillatelse etter forurensningsloven.

Tiltakshaver plikter å dokumentere hvor alle avfallsfraksjoner og overskuddsmasser er levert, og at eventuelt farlig avfall blir deklart gjennom www.avfallsdeklarerer.no.

6 Utslipp til vann

6.1 Generelt

Anleggsvann er alt vann som er påvirket av anleggsaktiviteten, og omfatter vann fra arbeid i dagsoner og avrenning fra bru,- rigg- og masselagringsområder.

Tiltakshaver skal etablere renseløsninger basert på best tilgjengelig fagkunnskap og teknikk og dimensjoneres slik at de kan ta hånd om vannmengdene som blir tilført med tilstrekkelig renseseffekt. Det skal etableres skriftlige driftsrutiner som gjelder for eventuelle renseløsninger.

Tiltakshaver skal minimere mengden utslippsvann ved å avskjære tilrenning av overvann og grunnvann til anleggsområder.

Det er ikke tillatt med utslipp av anleggsvann til Hansemakerkilen. Dersom det oppstår mindre mengder sementslam ved riving av eksisterende bro må dette føres innenfor etablert siltgardin.

7 Kontroll og overvåking

7.1 Kontroll- og overvåkingsprogram

Det skal gjennomføres kontroll og overvåking av arbeidene i sjø i henhold til et kontroll- og overvåkingsprogram. Kontroll- og overvåkingsprogrammet skal inngå internkontrollen.

7.2 Overvåking

Tiltakshaver skal ha en tilstrekkelig turbiditetsovervåking til å avdekke eventuell spredning av forurensning i forbindelse med gjennomføring av tiltaket.

Under anleggsperioden skal det kontinuerlig tas prøver/målinger av:

- Turbiditet i minst én referansestasjon som ikke er påvirket av arbeidene.
- Turbiditet i minst én målestasjon som er påvirket av arbeidene og som maksimum ligger 50-100 meter fra tiltaksområdet.

Måleprogram for turbiditet skal inngå i kontroll- og overvåkingsprogrammet.

Hvis turbiditeten overstiger 10 NTU over referansenivået i 20 minutter må tiltaket stanse til turbiditeten har gått ned under grenseverdien og problemene som førte til spredningen er løst. Ved teknisk stopp i turbidetsmåler må arbeidet stanses. Turbidetsmåler må plasseres på en slik måte at den fanger opp partikkelspredning fra tiltaket. Det skal foreligge en faglig vurdering med begrunnelse for hvorfor turbidetsmålere plasseres der de gjør. Denne vurderingen skal være skriftlig og forankret i den dokumenterte miljørisikovurderingen. Videre skal tiltakshaver ha rutiner for rengjøring og vedlikehold av turbidetsmålere for å sikre at disse fungerer som forutsatt.

7.3 Overvåking av ålegress

Det skal gjennomføres overvåking av bløtbunnsområder og ålegress i tilknytning til tiltaksområdet både under og etter anleggsarbeidene. Dersom det skulle avdekkes skade, fragmentering eller annen forringelse av naturtyper i sjø under anleggsarbeidene må tiltakshaver snares mulig iverksette tiltak. Statsforvalteren må varsles i slike tilfeller.

Overvåking må gjennomføres av en uavhengig tredje part med marinbiologisk kompetanse.

Det skal utarbeides en marinbiologisk rapport som dokumenterer tiltakets påvirkning på omliggende naturverdier i sjø. Denne rapporten skal leveres med sluttrapporten, jf. vilkår 10.1.

7.4 Kvalitetssikring av målingene

All prøvetaking, behandling og analyse skal utføres etter Norsk Standard (NS). Dersom NS ikke finnes, kan annen, utenlandsk/internasjonalt standard benyttes. Laboratorier/tjenester med relevant akkreditering skal benyttes der dette er mulig.

8 Utslipp til luft

8.1 Støy

Tiltakshavers bidrag til utendørs støy skal være i tråd med *Retningslinje for behandling av støy i arealplanlegging* (T-1442/2021).

9 Massehåndtering

Masser fra prosjektet skal håndteres i henhold til gjeldende regelverk, inklusiv forurensningsloven og avfallsforskriften, samt Miljødirektoratets veileder M-1243.

Jord- og steinmasser som ikke er forurenset og som ikke utnyttes innenfor prosjektet er næringsavfall og skal leveres til gjenvinning eller til lovlig avfallsanlegg.

Masser som ikke er jord- og steinmasser eller masser som er forurensede⁴ skal leveres til lovlig avfallsanlegg.

Tiltakshaver skal dokumentere disponering av masser fra prosjektet. Det skal oppgis masser som er kjørt ut av tiltaksområdet for gjenvinning eller til godkjent avfallsmottak. Type masser, leveringssted og mengde skal angis. Både disponering av rene masser og forurensede masser skal dokumenteres.

9.1 Fremmede arter

Tiltakshaver skal gjennomføre risikovurdering, iverksette avbøtende tiltak og ha rutiner for å hindre spredning og etablering av uønskede fremmede arter⁵. Dette skal dokumenteres i internkontrollen.

Tilførte masser skal være dokumentert rene for fremmede plantearter.

Tiltakshaver skal gjennomføre nødvendige tiltak for å hindre spredning og etablering av uønskede fremmede arter⁶

10 Rapportering til Statsforvalteren

Det skal føres logg over resultater fra tiltaket og eventuelle uønskede hendelser og korrigerende tiltak.

⁴ Ikke-forurensede masser vil si masser som ikke overstiger normverdi gitt i vedlegg I til forurensningsforskriften kapittel 2. Dette følger av definisjonen i forurensningsforskriften § 2-3 bokstav a.

⁵ Jf. Artsdatabanken (2018). Fremmedartslista 2018. Listen finnes på www.artsdatabanken.no.

⁶ Forskrift om fremmede organismer

10.1 Sluttrapport

En rapport fra arbeidet skal sendes Statsforvalteren senest 6 uker etter at tiltaket er avsluttet.

Rapporten skal inneholde:

- Beskrivelse av tiltaket og utført arbeid.
- Beskrivelse av uønskede hendelser som har oppstått under arbeidene, og hvilke avbøtende tiltak som har blitt iverksatt.
- Angivelse av mudret område (angitt på kart med koordinater), mudredybde, tidspunkt for mudring, samt mengde masse mudret.
- Beskrivelse av erfaring med utstyr, teknologi osv.
- Resultater fra turbiditetsmålinger.
- Dokumentasjon på levering av masser til godkjent deponi/avfallsmottak med tillatelse etter forurensningsloven. Mengder og tidspunkt for levering må være inkludert. Dersom masser er nyttiggjort, skal det dokumenteres at massene som er nyttiggjort er fri for forurensning.
- Dokumentasjon på gjennomført revegetering av kantsone, eventuelt plan for revegetering av kantsone.
- Marinbiologisk rapport som dokumenterer tilstanden på ålegressenger og bløtbunn etter gjennomført tiltak. Utarbeidelse av rapporten må gjennomføres av en uavhengig tredje part med marinbiologisk kompetanse.

Vedlegg 1 – Liste over prioriterte miljøgifter, jf. punkt 2.1.

Liste over prioriterte miljøgifter, jf. punkt 2.1. Utslipp av disse komponenter er bare omfattet av tillatelsen dersom dette framgår uttrykkelig av vilkårene i pkt. 3 flg.

Metaller og metallforbindelser:

	Forkortelser
Arsen og arsenforbindelser	As og As-forbindelser
Bly og blyforbindelser	Pb og Pb-forbindelser
Kadmium og kadmiumforbindelser	Cd og Cd-forbindelser
Krom og kromforbindelser	Cr og Cr-forbindelser
Kvikksølv og kvikksølvforbindelser	Hg og Hg-forbindelser

Organiske forbindelser:

Bromerte flammehemmere	Vanlige forkortelser
Penta-bromdifenyleter (difenyleter, pentabromderivat)	Penta-BDE
Okta-bromdifenyleter (defenyleter, oktabromderivat)	Okta-BDE, octa-BDE
Deka-bromdifenyleter (bis(pentabromfenyl)eter)	Deka-BDE, deca-BDE
Heksabromcyclododekan	HBCDD
Tetrabrombisfenol A (2,2',6,6'-tetrabromo-4,4'-isopropyliden difenol)	TBBPA

Klorerte organiske forbindelser

Dekloran pluss (syn og anti isomere former)	DP (syn-DP, anti DP)
1,2-Dikloreten	EDC
Klorerte dioksiner og furaner	Dioksiner, PCDD/PCDF
Heksaklorbenzen	HCB
Kortkjedete klorparafiner C ₁₀ -C ₁₃ (kloralkaner C ₁₀ -C ₁₃)	SCCP
Mellomkjedete klorparafiner C ₁₄ -C ₁₇ (kloralkaner C ₁₄ -C ₁₇)	MCCP
Klorerte alkylbenzener	KAB
Pentaklorfenol	PCF, PCP
Polyklorerte bifenyler	PCB
Triklorbenzen	TCB
Tetrakloreten	PER
Triklorbenzen	TRI
Trikloran (2,4,4'-Triklor-2'-hydroksydifenyleter)	TCS
Tris(2-kloretyl)fosfat	TCEP

Enkelte tensider

Ditalg-dimetylammoniumklorid	DTDMAC
Dimetyldioktadekylammoniumklorid	DSDMAC
Di(hydrogenert talg)dimetylammoniumklorid	DHTMAC

Nitromuskforbindelser

Muskxylen	
-----------	--

Alkylfenoler og alkylfenoletoksylder

Nonylfenol og nonylfenoletoksylder	NF, NP, NFE, NPE
Oktylfenol og oktylfenoletoksylder	OF, OP, OFE, OPE
4-heptylfenoler (forgrenet og rettkjedet)	4-HPBI

4-tert-pentylfenol	4-t-PP
4-tert-butylfenol	4-t-BP
Dodecylfenol m. isomerer	DDP
2,4,6 tri-tert-butylfenol	TTB-fenol

Per- og polyfluorerte alkylforbindelser (PFAS)

Perfluoroktansulfonsyre (PFOS), inkl. salter av PFOS og relaterte forbindelser	PFOS, PFOS-relaterte forbindelser
Perfluorheksansulfonsyre (PFHxS), inkl. salter av PFHxS og relaterte forbindelser	PFHxS, PFHxS-relaterte forbindelser
Perfluorobutansulfonsyre (PFBS), inkl. salter av PFBS og relaterte forbindelser	PFBS, PFBS-relaterte forbindelser
Perfluoroktansyre	PFOA
Langkjedete perfluorerte karboksylsyrer C9-PFCA – C14-PFCA	PFNA, PFDA, PFUnDA, PFDoDA, PFTTrDA, PFTeDA

Tinnorganiske forbindelser

Tributyltinnforbindelser	TBT
Trifenyltinnforbindelser	TFT, TPT
Dibutyltinnforbindelser	DBT
Dioktyltinnforbindelser	DOT

Polysykliske aromatiske hydrokarboner

PAH

Ftalater

Dietylheksylftalat (bis(2-etylheksyl)ftalat)	DEHP
Benzylbutylftalat	BBP
Dibutylftalat	DBP
Diisobutylftalat	DIBP

Bisfenol A

BPA

Siloksaner

Dodekametylsykloheksasiloksan	D6
Dekametylsyklopentasiloksan	D5
Oktametylsyklotetrasiloksan	D4

Benzotriazolbaserte UV-filtre

2-Benzotriazol-2-yl-4,6-di-tert-butylphenol	UV-320
2,4-di-tert-butyl-6-(5-chlorobenzotriazol-2-yl)phenol	UV-327
2-(2H-benzotriazol-2-yl)-4,6-ditertpentylphenol	UV-328
2-(2H-Benzotriazol-2-yl)-4-(tert-butyl)-6-(sec-butyl)phenol	UV-350